

Ílla skarst hjá peningamatadorunum í teirra herlopi móti javn.m. P. M. Dam,

íð hevði skrivað eina grein, sum hevði tvinnar uppgávur:

1. At avdúka vinnuflokkspolitikkinn,
2. At sýna, hvør íð sum duldur bakmaður var primusmotorur, høvðskraftin ella rættari koggari aftanfyri teir naivu statistarnar.

Hetta eydnaðist fullkomiliga, og harvið var slagíð vunnið.

Tað kann vera athugaligt at prenta verjuróðurnar hjá P. M. Byrja vit her ta fyrstu:

I. INDLÆG fra

Sagsøgte P. M. Dam
í Retsseg Nr. 142 1936.

Som indstævnet af Sagfører Hansen for Bladet »Dagblaðið« ved dets Indehavere cand. jur. L. Waagstein, Grosserer Chr. Holm-Jacobsen og Bankdirektør Thorstein Petersen, Thorshavn, til at møde som Sagsøgt i Retsseg Nr. 142/1936 i Anledning af en i »Føroya Social-Demokrat« for den 30. Maj 1936 Nr. 22 skrevet Artikel, der nærmere paavises i Stævningen ved Citationen, undlader jeg ikke herved

- 1) principalt at afvise Sagen paaraabende mig, at nævnte Artikel ikke angriber Sagsøgerne som Indehavere eller Direktion eller Bestyrelse for Bladet »Dagblaðið«,
 - 2) subsidiært at paastaa mig som ansvarshavende for »Føroya Social-Demokrat« ikke at være hjemfalden til Straf for nævnte Artikel, idet jeg paaraaber mig,
- at der i det politiske Liv er hævdvundet et meget vidtrækkende Spillerum for Pressen med Hensyn til Benyttelsen af kræftige Udtryk som potenseret Betegnelse for et paasigtet lastværdigt Forhold, der kan bevises,

at det gælder om de anholdte Ord, set i Belysning af den udæskende og fjendtlige Stilling, Vinnuflokkens Spidser og »Dagblaðið« — fortrinsvis dets økonomiske Pennesfærere — har indtaget overfor Socialdemokratiet og i Særdeleshed den socialdemokratiske Regering, at som man raaber i Skoven, faar man Svar, et Svar som foran antydet saadan set kun kan opfattes som et indigneret Udbrud, der er ladet med Harme, som — indrømmet — giver sig Udtryk i maaske noget stærkt potenseret Karakteristik af Modstandernes forskellige Former for politisk Chikane, men som ikke i nogen Maade kan

So fast beit, og so djúpt var skorið, at triggrir sakførarar og ein oljumagnat hildu kríggsráð, ið leyk við, at P. M. Dam skuldi knúast; rinda skuldi hann í minsta lagi 15.000 á borðið, og so skuldi hann hartil smakka harðastu straff (heiðursmiss, fongsul, arbeiðsloysi, heimloysi, akktiðnsshamarin o. s. f., kunnu vit gita).

Men neyðar menn! Hvat hendi?

Í fyrstu syftu taptu teir 66²/₃ % - teir tveir av trimum vórðu vístir burtur. Kann nøkur skortfleiingja vera sterkari fyri vaksnar menn? Og eitt kostiligt dømi um, hvussu „klárir“ hesir heilarnir vóru! So burturvið tað var, Dam, at tala um slikar í samanburði við Ygdrasils- vísdóms træsins -greinir. Vit skilja, at menn hava grundir til at halda tað vera synd og átaluver at tala um nakran av hesum í myndaleikum frá gudaheiminum. Tað var blasfemi! Jú! Um ikki hin verðsliga maktin mótmælti, so hevði hann sjálvur í Valhøll sent landssótt yvir okkum.

EIN VÍSUR DÓMUR:

2 blivu settir aftur um hundrað.

Í fekk prógv fyri, at hann var ikki búgvinn til at verða tikin í myndatalu við sipan til hin norrøna gudaheimin og fekk so annars eina troyst upp á ¹/₁₀₀ ella 3¹/₂ % av tí, ið 4-mannskriggs- finans- og oljumagnats-ráðið kravdi í pungin, men

dreymin um straffina mátti hann síggja bresta sum sápublørur.

virke forbavsende og end mindre ubeføjet paa dem, der ifølge Stævningen er Indehavere af »Dagblaðið«, idet det, som — accepteret af Indehaverne — er præsteret i dette Blad af ubeføjede Injurier og Fornærmelser paa Æren, slet ikke finder sit Sidestykke i anholdte Artikel.

at Artiklen dels er holdt i en al Almindelighed polimeriserende Form imod den af Nazismen og Fascismen inficerede Vinnuflokkspolitik og er som saadan et politisk Angreb og ikke et privat-personligt Angreb og dels er et direkte Svar paa en — som senere nærmere belyst — i det færøske Erhvervsliv uhørt Chikane af et færøskt Foretagende i sin Støt, en Chikane, som jeg som Medlem af Foretagendets Driftsraad forbeholder mig at drage vedkommende til Ansvar for med et Erstatningskrav paa mindst 50.000 Kr.,

at anholdte Artikels Overskrift og senere Halvdel er Bestyrelsen eller Indehaverne af »Dagblaðið« uvedkommende, idet den fremsatte Kritik kun paasigter én Person, nemlig den af »Dagblaðið«s Redaktør angivne Forfatter af Spids-

artiklen i »Dagblaðið« af den 16. Maj 1936 Nr. 55, Hr. Bankdirektør Thorstein Petersen, Thorshavn, i hvilken Artikel der rettes et ubeføjet Angreb paa Regeringen, ligesom der i Artiklen i Strid med Sandheden bebrejdes Regeringen, at denne har ydet Arbejdernes Trawlerdrift paa Tveraa et Laan paa 300.000 Kr.

Til Forstaaelse af Situationen og nærmere Præcisering af Motiverne til »Social-Demokraten«s Artikel, særlig de anholdte Ord, fremsættes her et Resume af

- 1) Vinnuflokk-Spidsernes og deres Blad »Dagblaðið«s Holdning overfor Socialdemokratiet, den socialdemokratiske Regering samt de paa Arbejdernes Initiativ gjorte Forsøg paa Bedring af de fortvivlede erhvervsmæssige Forhold paa Færøerne,
- 2) »Dagblaðið«s øvrige aggressive injurerende Skrivelser.

Allerede ved sit første store politiske Møde i Sjótleikarhúsinum i Thorshavn angreb Vinnuflokkens Spidser meget aggressivt Socialdemokratiet, særlig den socialdemokratiske Regering. Paa dette Møde angreb

saaledes bl. a. Bankdirektør Thorstein Petersen Regeringen meget stærkt for dens Ydelser til Arbejderforetagendet »Ísvirkia« og Lagtingsmand, Grosserer Chr. Holm-Jacobsen optraadte saa aggressivt imod Regeringen og Danskerne i det hele taget, at han utilsløret lod forstaa, at han var rede til Løsrivelse fra Danmark.

Vi besvarede selvfølgelig dette Angreb.

Bankdirektør og Vinnuflokkspolitiker Th. Petersen inlagde sig nu Fortjenesten af at gøre noget af det mest usmagelige, der er gjort i den færøske politiske Historie, idet han ikke undsaa sig ved ved Opslaelse af Plakater at gøre Forsøg paa at bibringe Befolkningen en forkert Opfattelse af mit Forhold til »Ísvirkies Fallit for derved at chikanere mig som den socialdemokratiske Fører paa Færøerne. Ja, Politikeren Th. Petersens Aktion imod Socialdemokratiet var i den Grad aggressiv og hadefuld, at han ikke traadte tilbage for at gøre sin Magt som Direktør i P/f Sjóvinnubankin gældende for at forfølge Socialdemokratiet, idet han omgaaende opsagde P/f Sjóvinnubankens Annoncer i »Føroya Social-Demokrat«.

Denne meget aggressive og hensynsløse Kampagne imod Socialdemokratiet har Hr. Petersen ifølge »Dagblaðið«s Redaktør Udalelser overfor mig fortsat anonymt i usvækket Grad i »Dagblaðið«, hvilket Forhold foranledigede Udtrykket: »Anonymitetens fejge Maske«.

De to sidstnævnte Vinnuflokk-Spidser har saa godt som ved enhver given Lejlighed været i Aktivitet for at sætte Socialdemokratiet, den socialdemokratiske Regering i et skævt Lys paa Færøerne.

Forhenværende Amtmand Ringberg og samtlige Lagtingsmænd kan fra sidste ekstraordinære Lagtingsmøling bevidne, at Formanden for Vinnuflokken, Hr. Lagtingsmand Chr. Holm-Jacobsen, i Tide og Utide og som Regel ubeføjet næsten under hver eneste Debat trommede frem med Angreb paa den socialdemokratiske Regering og dennes Repræsentant paa Ting, Hr. Amtmanden.

Den berømte »Grønlandsfundur« i »Sjótleikarhóllini« er endnu de fleste i frisk Erindring. Paa dette Møde førte de tre store Spidser indenfor Vinnuflokken, d'Herrer Holm-Jacobsen, Petersen og Kjølbro, et meget provokerende og udæskende Sprog over for den socialdemokratiske Regering. Det kan saaledes nævnes, at Vinnuflokkformanden (jeg antager, at Holm-Jacobsen er Partiets Formand) gjorde ved mangelfuld eller forkert Opførsning af Telegrammer tydelig Forsøg paa at provokere Forsamlingen imod Statsminister Th. Stauning, ligesom en anden af de tre Herrer, Hr. Kjølbro, ved sin berømte Kanontale gjorde sit bedste for at lægge Ved til Mødets tydelig tilsigtede Provokationsild. Der kom som bekendt intet konkret Forslag fra d'Herr om ved en Resolution eller under en eller anden Form at henvende sig til Regeringen om Hjælp til »Anana«.

At Vinnuflokk-Spidserne i deres Fremtræden har været storskydende, kan ikke benægtes. Alt og alle har de kritiseret. Lagtingsmændene duede ingen ting. De, der havde været til Forhandling med Ministeriet og dets Embedsmænd vedrørende Finansplanen, havde ifølge foran